

Дмитро СЕНЕЙКО

І не впадінюйтесь до цього світу, але перемініюйтесь обновленням вашого розуму, щоб ви переконувались, що то є воля Божа, що добре, що вгодне, що досконале. (Рим. 12: 2). Продовжуємо рубрику «Молоді люди запитують». У попередньому номері журналу ми роздумували над дражливим питанням доцільности вживання алкоголю у підлітковому, та й взагалі, у будь-якому віці, звичайно, з особливим акцентуванням особливостей згубного впливу спиртних напоїв на наш духовний, психічний та фізичний стани. Отже, основний висновок із попередньої статті такий: якщо б ми змогли веселитись без вживання алкоголю, а за допомогою Божої благодаті, то могли би бути по-справжньому вільними і щасливими. Перейдемо до двох не менш цікавих питань, які вдалось підслухати з уст молодих людей. А звучать вони ось як:

А) Яке місце в житті варто виділити на мій зовнішній вигляд? Чому у мене негарна зовнішність від природи? Чому я такий (-а)?

Б) Що може означати той чи інший стиль одягу, який я ношу?

А) Чи тобі не подобається, як ти виглядаєш? Що ж, сьогодні чомусь дуже мало людей задоволені своєю зовнішністю. На відміну від Нарциса, який закохався у своє відображення в озері, дехто буквально впадає в депресію від свого відображення в дзеркалі! Та ще й ця мінлива зовнішність у підлітковому віці, яка так швидко змінюється, що їм часто здається, ніби в них чуже тіло! Тому багатьом не подобається їхнє обличчя, волосся, фігура чи зріст. У людей найважливішим із життєвих питань (між иншим, навіть незалежно від віку і статі) постало питання краси і привабливості, на що вони витрачають більшість своїх сил, енергії, грошей, творчості, уваги, часу тощо.

Це правда, що зовнішній вигляд людини є одним з важливих факторів того, наскільки людина впевнена у власних силах і чим та як успішно вона займається у житті. Що ж, прагнення краси і перебування у ній є невід'ємним від людського роду. Тільки от справжньою красою є Бог, який любовно ділиться її відблиском із Своїм творінням – людиною, світом. Гріхопадіння, яке вибрали перші люди (сьогодні його вибираємо і ми), як розірвання спілкування з Богом через лінощі і людський егоїзм (який не допускає існування іншої особи та спілкування з нею), поклато на людину тягар жити лише для себе і задоволення власних бажань. Ми зациклились на власній красі і зовнішньому вигляді. Якщо ти втратив Бога через гріх, лінощі і небажання молитовного спілкування з Ним (а від гріха походять страх, смерть і втрата внутрішнього миру, невпевненість у собі та у майбутньому) і шукаєш собі замітника у чомусь зовнішньому та настільки надмірно переймаєшся своїм виглядом, що починаєш уникати людей, то таку турботу вже не назвеш розумною. Це факт: у людей, які надмірно переймаються своїм виглядом, може розвинутиись дисморфічний синдром – психічний розлад, що характеризується глибоким почуттям неповноцінності, потворності через уявну фізичну ваду. До депресії, справжнього божевілля, самогубства – один крок...

Спробуймо ще раз більш чіткіше виразити поставлене вище запитання: Чому молоді люди з нормальним зовнішнім виглядом вважають себе негарними і від цього безпідставно

мучаться, комплексують і страждають?

Тут, мабуть, передусім слід сказати про потужний вплив на нашу свідомість і мислення телебачення, книжок, кінофільмів, всесвітньої мережі Інтернет тощо. Привабливі чоловіки та жінки дивляться на нас з екранів телевізора та зі сторінок журналів, рекламуючи все – від парфумів до бензопил! Таким чином, засоби масової інформації хочуть «змусити» нас повірити в те, що, коли ти – не бездоганна красуня чи не накачаний супермен, то єдине, що тобі залишається, – це забитися в кут або принаймні облишити будь-які сподівання комусь сподобатися чи стати щасливим. Поміркуймо: хто схиляє нас до думки, що здобути визнання інших та досягти успіху й щастя можна лише з певним, досконалим типом зовнішності? Хіба не підприємці та рекламодавці, яким вигідно, щоб ти дотримувався модних дієт і купував дорогі косметичні засоби? Для чого дозволяти їм формувати наше мислення? А де наша власна, незалежна, правильна особиста думка? Ми комусь дозволяємо вирішувати, насаджувати чужі ідеї?! Якщо ровесники насміхаються з нашої зовнішності, то чи з добрих намірів, чи для того, щоб принизити нас? Якщо правдиве останнє, то кому взагалі потрібні такі «друзі»!

Мало хто виглядає як супермодель. Чи фінансовий стан не дозволяє, чи батьки, чи щось всередині «тисне» нас, «підказує» не ставати кимсь чужим, а бути лише собою. Чому ми, добре знаючи, завжди забуваємо про те, що люди, які заробляють собі на життя зовнішнім виглядом чи іншим подібним чином, можуть якийсь час користуватися популярністю, а потім на зміну їм приходять інші, зі «свіжими», новими обличчями. Мабуть, мало хто з нас пам'ятає ще й те, що часто з їхньою зовнішністю стаються «чуда» завдяки макіяжу, освітленню й майстерності фотографа! «Покопаємося» по різних скандальних сайтах, де поміщена неофіційна інформація про життя та «позакадрові» фото цих людей, і... здивуємося, навіть посміхнемося із щирого співчуття та зникнення будь-якої заздрості, побачивши, як виглядають знаменитості без усього того, що творило до того їхню «красу»! Шкода, що, навіть часто побачивши їх такими, все одно перед очима чомусь продовжуємо тримати їхній попередній, красивий образ. Я не кажу, що з них треба насміхатись. Ні, навпаки: виявити співчуття і (що буде найвартіснішим з усіх наших дій у такій ситуації) помолитись за них. Ось так!

Щоправда часом молоді люди дійсно мають реальні підстави нарікати на свою зовнішність: погана шкіра обличчя, надмірна вага, ніс неправильної форми, відстовбурчені вуха чи дуже малий ріст... Чимало прикросців підліткам завдають вугрі, коливання ваги, дуже швидкий або надто повільний ріст. Проте з віком зовнішній вигляд змінюється і багато з цих проблем із часом зникають. Інші – ні. Тому деяким підліткам варто змиритися з тим, що вони виглядають, м'яко кажучи, посередньо. А пластичній операції – Ні! Вона є дорогим і навіть ризикованим способом виправити фізичні вади. Проте звичайна гігієна коштує небагато і зробить тебе привабливішим (-ою). Можливо, твоє волосся не матиме такого блиску, як у кінозірки, але воно може бути чистим (те саме стосується обличчя, рук та нігтів). Білі зуби і здорові рожеві ясна зроблять і так чудову кожну посмішку ще більш чарівнішою, а правильна дієта і вправи (можливо, навіть під наглядом лікаря) допоможуть тобі утримувати нормальну вагу тіла.

Хоча й потрібно турбуватися про свій зовнішній вигляд, однак слід бути обережним, щоб це не стало найголовнішим у житті! Тільки уяви, дорогий читачу, що міг би зробити будь-який панк за ті три-чотири години, які він витрачає на «оформлення» свого ірокезу-зачіски на голові?! Скількох людей можна було б підтримати, скільки всього цікавого, корисного і оригінального можна було б придумати! А скільки вже писалося про

нашу «внутрішню» красу (пор. 2 Коринтян 4:16), на якій тримається уся зовнішня гармонія людського тіла! А ще про нас, гідних, прекрасних і досконалих... «Усе Він створив гарним у свій час, та й вічність вклав їм у серце...» (Проп. 3:11).

Справжня наша краса – це Божий образ у нас, за зразком якого ми створені; це присутність, життя Святого Духа у нас, Який через Святі Тайни Хрещення, Миропомазання дарується Отцем і поселяється у нашому серці заради нашого щастя і неповторности. Ви коли-небудь задумувались, звідки у нас раптове натхнення щось зробити цікавого, оригінального через уяву та почуття гумору чи змінити щось зле й недосконале на краще? Чи цей внутрішній спокій, мир і водночас трепет, які можна відчутти у важкі хвилини численних людських нещасть, хвороб, переживань і терпіння?! А ще – наш власний талант (Тільки не починай, що ти – саме той (та) нещасний (-а), якому (-ій) Бог «забув» подарувати! Бог – не людина, щоб забувати!)... Святий Дух, уважно, без жодної зайвої думки, молитовне з'єднання з Яким у нашому серці і в зверненні через Христа (Святе Причастя) до Отця – це також краса і можливість кожного з нас, справжня краса, відблиск Божої краси в нас.

Якщо тебе, дорогий молодий читачу, не влаштовує твій зовнішній вигляд (дай Боже, щоб так не було!), то не звертай увагу на помилкову, односторонню думку однолітків, «попсових» журналів та порнографічних сайтів. Навіть якщо вже й не згадувати про важливішу «внутрішню» красу, творчу і вічну, яка, якщо будемо про неї дбати, принесе нам щастя, то все одно те, що тобі не подобається в своїй зовнішності, для когось може бути предметом заздрости і частиною, без якої неможливо було б уявити неповторного (-ну) тебе!

Б) Чи ви коли-небудь сперечалися з батьками, вчителями, роботодавцями, через те, що вони критикували ваш одяг, його характерний стиль? Ми бажаємо одягатися неформально, а вони вперто переконують нас різними способами (інколи й фізичним покаранням), що це недбало. Ти вважаєш свій одяг стильним, а вони далі «трублять» набридливу «мелодію» про те, що такий вигляд – дуже крикливий і непристойний. Може, батьки, вчителі та інші оточуючі нас люди відстали від життя, мислять «радянськими мірками»?!

Думаю, ні для кого вже не буде новиною написати те, що одяг, який носимо, яскраво виявляє, ким ми є і якої про себе думки. Він може свідчити, що людина є сумлінна, зрівноважена, весела, або «кричати» про людську бунтівливість і незадоволення. Деякі підлітки (та й дорослі) заради створення собі певного іміджу ходять у подертому одязі чи, навпаки, в дорогих фірмових нарядах або ж одягаються, як панки, рокери і т. д. А інші (без перебільшення назвемо їх нещасними) лише за допомогою одягу хочуть привернути до себе увагу осіб протилежної статі або здатися старшими.

Чим ти керуєшся у виборі одягу? Чи твоя манера одягатися виявляє такі важливі риси людяности, як зрівноваженість, відповідальність? Не знаєш?!... Ну ось, «приїхали»... Скажу одразу: багато підлітків, які за допомогою одягу намагаються самовиразитись і продемонструвати свою незалежність, ризикують так і не «виразитись». Адже у підлітковому віці твоя особистість все ще змінюється, розвивається, набирається життєвого досвіду. Тому, намагаючись показати всім своє горде «я», ми до кінця не знаємо, що хочемо виразити і як це зробити. Згідні?! А буває ще й таке, що ми, молоді, настільки боїмося відрізнятись від своїх друзів, які вирізняються «блатним» типом поведінки чи незвичайним зовнішнім виглядом (у т.ч. й одягом), що стаємо в'язнями норм, які панують у групі наших приятелів; тоді ми керуємось порадами ровесників буквально у

всьому: як одягатися, розмовляти, поводитись і навіть у що вірити! Кому доводилось не зустрічати таких людей?! Що ж, якщо ми такі «сліпі» й «невільники» чиєсь примхи в одязі чи типі поведінки, то скажемо наступне. А хіба наші ровесники не страждають від подібних емоційних проблем, пов'язаних із перехідним віком? Чому вони раптом диктують нам певні умови, звідки їх авторитет? Чи вони вже настільки досвідчені в житті і позбавились подібних, як у нас, проблем? Хіба мудро дозволяти їм вирішувати за нас, як жити? Звичайно, що ні!

Багато хто з нас (якщо не всі) намагаються завжди одягатися за останнім словом моди, у більшості випадків витрачаючи на це рекордні суми грошей. І знову ж чому у таких випадках не думаємо про те, що річ, яка дуже модна сьогодні (і до того ж недешева), завтра може раптово стати старомодною?! Спідниці модні то «міні», то «максі», штани – то «дудки», то «кльош», але все це вигідно рекламодавцям та виробникам модного одягу, які наживають маєтки на нас, легковірних і одержимих модою клієнтах. Будучи залежними від реклам та імен відомих модельєрів, людина стає маріонеткою в їх руках, втрачає свою гідність та індивідуальність. Ось так!

Але що поганого в бажанні одягатись модно? Нічого, лише б ми вчасно усвідомили, що стали рабами моди і щоб не були переслідувані вічним дискомфортом, комплексами меншовартости та страхом через те, що виглядаємо якимось не так, як усі, не так стильно чи не маємо таких дорогих речей...

Нескромне вбрання може легко зашкодити нашим стосункам із людьми. Будь-який хлопець-підліток скаже, що тісні джинси, глибокі вирізи в одязі і т. д. у дівчат розцінюють ним, перш за все як запрошення до статевої близькості! А ще погодьтеся, що скромний одяг зі смаком допомагає людям оцінити наші внутрішні якості. Апостол Петро заохочує християн: «...Нехай ваша окраса буде не зовнішня – заплітання волосся, накладання золотих обручок чи прибирання в шати, але всередині людського серця, в нетлінності душі, лагідної та мовчазної: це багатоцінне перед Богом» (1 Петра 3:3-4). Модний одяг може викликати захоплення у ровесників і закохати у нас пів-міста! Однак справжніх друзів ніколи не набути за допомогою одягу. Це можна зробити, прикрашаючи «внутрішню людину», тобто, працюючи і звертаючи більшість уваги на свою внутрішню особистість. А розпочати варто з все частішої молитви-розмови із живим Богом. Людина, яка має внутрішню красу, тобто бажає спілкуватися з Господом, людьми, розвивати власні таланти та творити добро (навіть якщо вона одягнена не за останнім криком моди і не розцяцькована часто-густо безглуздими нашивками) завжди буде привабливою для інших.

Замість висновку...

Хто знає, який новий напрям у моді пожене молодь у магазини!? Особисто мені стало зрозумілим одне (і я не боюсь писати ці слова): після всього сказаного вище просто таки варто уникати чудернацького одягу і вбрання, які надмірно підкреслюють нашу сексуальність, але аж ніяк не природну красу, а тим більше – Божу красу в нас! Краще бути трохи консервативним: не варто гнатися за модою, але не треба безнадійно відставати від неї. Просто вибирати можна якісний одяг, який послужить нам довго і не швидко вийде з моди. Вже не доведеться «мавпувати» інших чи одягатися за примхами моди, але потрібно буде «підключити» до вибору розум, увагу, терпеливість і творчість. А це все розвиватиме нас як особистість. Подбаймо, дорога молоде, щоб наш одяг представляв не образ, створений засобами масової інформації та ровесниками, а наші

справжні особистості!

P.S. «Хіба не знаєте, що ви слуги того, кому віддаєте себе за слуг на послух, кого слухаетесь: чи то гріха – на смерть, чи то послуху – на праведність» (Рим. 6:16).

P.P.S. Якщо ти, юний читачу, знайшов заспокоєння і впевненість, відповідь на свої запитання у цій статті – щасливий за тебе і дякую Богові. Однак якщо ти маєш нові запитання або ж аргументовану критику на цю чи подібної тематики статті, які опубліковувались чи друкуватимуться у нашому часописі, прояви власну творчість, мужність, непасивність – пиши за адресою:

82100 Львівська область

м. Дрогобич, вул. Данила Галицького, 2

або e-mail: dseneyko@ukr.net

Д. Сенейко. Молоді люди запитують... // СЛОВО №1 (35) (2008) 33-36